

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Plesmanweg 1-6
2597 JG Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk

IENM/BSK-2016/46013

Uw kenmerk

2016Z02693

Datum 17 maart 2016
Betreft Beantwoording Kamervragen van de leden Tanamal,
Hoogland en Kerstens (allen PvdA) over het verloren
gaan van 45 duizend gezonde levensjaren als gevolg van
het VW-schandaal

Geachte voorzitter,

Hierbij beantwoord ik, mede namens de minister van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid, de vragen van de leden Tanamal, Hoogland en Kerstens (allen
PvdA) over het verloren gaan van 45 duizend gezonde levensjaren als gevolg van
het VW-schandaal (ingezonden 9 februari 2016).

Vraag 1

Kent u het bericht 'VW-schandaal kost 45.000 gezonde levensjaren'?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Onderschrijft u de conclusies van de onderzoekers, genoemd in het artikel, dat er
45.000 gezonde levensjaren verloren zijn gegaan door het VW-schandaal?

Vraag 3

Wat vindt u ervan dat 45.000 gezonde levensjaren, door bijvoorbeeld het oplopen
van longkanker, verloren gaan door deze extra uitstoot van stikstofmonoxide?

Antwoord 2 en 3

Nee. We weten sinds lange tijd dat dieselloertuigen op de weg meer
stikstofoxiden uitstoten dan in het laboratorium. Dit is ook meermalen met uw
Kamer gedeeld. Dat verschil wordt niet uitsluitend veroorzaakt door fraude, maar
bijvoorbeeld ook door andere instellingen van het motormanagement binnen de
kaders van de Europese regelgeving. Rekening houdend met deze hogere uitstoot
in de praktijk, blijkt dat in Nederland vrijwel overal aan de grenswaarden voor
luchtkwaliteit wordt voldaan. Dit neemt niet weg dat het van belang is om met het
oog op de gezondheid de lucht schoner te maken. Dit is ook verwoord in de

---

¹ <http://fd.nl/ondernemen/1138000/vw-schandaal-levert-samenleving-schade-op-van-29-mrd>

Kamerbrief over het Actieplan Luchtkwaliteit van 26 november 2015², waarin is aangegeven welke maatregelen als onderdeel van dit Actieplan worden genomen. Daarnaast maak ik me in Brussel al jarenlang sterk voor verdere verlaging van de emissies van stikstofoxiden. Daarbij wordt ingezet op effectievere emissienormen waarbij auto's op de weg worden gemeten via de zogenaamde Real Driving Emissions testprocedure.

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Ons kenmerk
IENM/BSK-2016/46013

Vraag 4

Kunt u aangeven welke gevolgen dit schandaal heeft voor de Nederlandse volksgezondheid?

Antwoord 4

Het is niet bekend hoeveel de emissie van stikstofoxiden toeneemt als gevolg van de softwarefraude zoals die bij Volkswagen is geconstateerd. Dit neemt niet weg dat ik het belangrijk vind dat de frauduleuze software zo snel mogelijk wordt verwijderd. Hiermee wordt voorkomen dat eventuele gevolgen voor de gezondheid als gevolg van de fraude blijven voortduren.

Vraag 5

Herinnert u zich eerdere vragen met betrekking tot de schadelijkheid van dieselrook voor werknemers?³

Antwoord 5

Ja.

Vraag 6

In hoeverre lopen automonteurs risico's op een beroepsziekte door het inademen van stikstofmonoxide?

Antwoord 6

Het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten heeft één melding van een beroeps-luchtwegaandoening bij een automonteur als gevolg van uitlaatgassen ontvangen. Er zijn nooit meldingen gedaan van beroepsziekten bij automonteurs specifiek als gevolg van stikstofmonoxide. Dat wil niet zeggen dat er geen risico's mogelijk zijn. Stikstofmonoxide kan aanwezig zijn in dieseluitlettingsgassen, evenals andere schadelijke verbrandingsproducten uit motoren, zoals bijvoorbeeld stikstofdioxide en fijnstof. Stikstofmonoxide kan onder meer luchtwegaandoeningen, zoals astma, veroorzaken bij blootstelling boven de wettelijke grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling. Werkgevers moeten er voor zorgen dat de blootstelling beneden die grenswaarde blijft.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Sharon A.M. Dijkma

---

² Kamerstuk 30175, nr. 223

³ Handelingen Tweede Kamer, vergaderjaar 2015-2016, item 34